

Stöpning och utkastning.

A. Stöpning.

Man har förr mångenstädes, men vid olika tillfällen i olika orter, brukat hålla smält bly, tenn, talg e.d. i vatten. Ibland har man med denna handling avsett att utröna eller bota någon sjukdom eller annat ont, ibland har det skett av annan anledning, t.ex. i spådomssyfte.

Om något dylikt bruk icke är känt i orten, bedja vi Eder underrätta oss därom, men det är givetvis nödvändigt, att ett flertal sagesmän först tillfrågats. Om bruket är känt, vore vi tacksamma för att få nedanstående frågor besvarade:

1. Vad kallades det att på här angivet eller liknande sätt stöpa med bly (stöpa, slå ner, smälta bly; stöpning, smältning o.s.v.)?
2. Vad var avsikten med stöpningen? Om den avsåg bot för sjukdom - vad slags sjukdom var det då fråga om? Om stöpningen avsåg spådom - vad ville man då veta?
3. Berätta utförligt om något fall, då stöpning förekommit, och var därvid noga med att återgiva sagesmännens förklaringar till bruket! - Lästes någon formel under stöpningsproceduren?
4. Företog man något särskilt med blyet eller vattnet efter stöpningen?

B. Utkastning.

I vissa trakter har man brukat "kasta ut" något för att förebygga eller bota sjukdomar och ont. Det har oftast gått till så, att man samlat ihop vissa föremål eller delar av föremål och kastat dem ifrån sig på en viss plats.

Om något sådant eller liknande bruk icke är känt i orten, bedja vi upptecknaren meddela detta. Är det däremot känt, anhålla vi om svar å följande frågor:

1. Vad kallades det att kasta ut (kasta ut för ont, kasta ut för elakt, kasta ut för iråk o.s.v.)?
2. Vad kastade man ut (av nio slag, metall, naglar, hår e.d.)?
3. Varför kastade man ut? Mot eller för vad?
4. Hur gick det till att kasta ut? Skulle det ske på viss plats? På viss tid av dygnet? Skulle man kasta ut i visst väderstreck? Lästes något? - Giv en utförlig skildring av något eller några fall, där utkastning ägt rum!